

A-kassorna betalar ut 99,9 procent ersättning rätt – stickprovsundersökning vecka 38, 2016

A-kassorna har ett elektroniskt informationsutbyte med Försäkringskassan, CSN och Pensionsmyndigheten för att motverka att dubbla ersättningar betalas ut till arbetslösa. SO gör årliga stickprovsundersökningar för att mäta effekten av informationsutbytet.

Syftet med stickprovsundersökningen är att

- mäta hur mycket ersättning som betalas ut felaktigt inom detta område
- ta fram underlag för beslut om åtgärder och prioriteringar
- ta fram underlag för intern styrning och kontroll
- utvärdera hur väl systemet fungerar för att motverka felaktiga utbetalningar.

1. Så genomförs undersökningen

Stickprovsundersökningen baseras på ersättningen som a-kassorna betalade ut för vecka 38 år 2016. Underlaget består av alla personer som fick ersättning från a-kassan eller påbörjade karens under kontrollveckan. Underlaget togs fram ur a-kassornas databaser under november 2016. Detta har sedan jämförts med utbetalningar från CSN, Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten för vecka 38. A-kassorna har gjort ett omfattande arbete för att utreda materialet under januari och februari 2017 – både genom att ställa frågor på ärenden med hjälp av befintligt IT-stöd, och genom manuella kontakter med kundtjänsten på CSN och Försäkringskassan (som även hanterar det tekniska utbytet med Pensionsmyndigheten).

2. Informationsutbytet sker i realtid

Informationsutbytet mellan Försäkringskassan, CSN, Pensionsmyndigheten och a-kassornas handläggningssystem sker i realtid. Information om utbetald föräldrapenning från Försäkringskassan överförs dygnsvis, efter att Arbetsförmedlingen har kontrollerat att personen i fråga har varit inskriven som arbetssökande.

3. Resultat

3.1 Informationsutbytet mellan a-kassorna och CSN

Informationsutbytet mellan a-kassorna och CSN har varit i drift sedan slutet av 2003. Utbytet innebär att a-kassorna kan fråga CSN om en viss person har fått studiemedel, vilket normalt inte går att kombinera med ersättning från a-kassan.

Tabell 1. Felaktiga utbetalningar av ersättning från a-kassan i kombination med studier med studiemedel.

	Antal personer med arbetslöshetsersättning i mätvecka	Antal "träffar" hos CSN	Antal felaktiga utbetalningar av arbetslöshetsersättning
2003	219 000	235	130
2004	248 000	195	119
2006	203 000	115	89
2007	167 000	77	66
2008	108 000	36	30
2009	149 000	74	65
2010	102 000	45	40
2011	93 000	25	24
2012	103 204	22	22
2014	109 608	40	40
2015	77 275	133	57
2016	71 173	89	61

Uppskattning av felaktig utbetalning

Den felaktigt utbetalda ersättningen beräknas uppgå till 135 000 kronor för vecka 38 2016. För hela året 2016 uppskattas den uppgå till ungefär 4,7 miljoner kronor (35 veckor * 135 000 kronor).

Orsaker till felaktig utbetalning

Ökningen av antalet träffar och felaktiga utbetalningar kan bero på att utsökningsmetoden är ändrad så att fler ärendetyper tas med, till exempel studieavbrott. En vanlig orsak är att en person påbörjar en utbildning under pågående ersättning. A-kassan ställer en fråga till CSN när personen anmäler sig som arbetslös, men inte efter en viss tid av arbetslöshet.

3.2 Informationsutbytet mellan a-kassorna och Försäkringskassan

Informationsutbytet mellan Försäkringskassan och a-kassorna har varit i drift sedan slutet av 2003. A-kassorna kan fråga Försäkringskassan om en person har: föräldrapenning, tillfällig föräldrapenning, graviditetspenning, sjukpenning, närståendepenning, smittbärarsättning, rehabiliteringsersättning, arbetsskadesjukpenning, dagersättning till totalförsvarspliktiga, arbetsskadelivränta, delpension, sjukersättning eller aktivitetsersättning.

Tabell 2. Antal felaktiga utbetalningar med ersättning från a-kassan i kombination med respektive socialförsäkringsförmån under mätveckan.

	Antal personer med arbetslöshetsersättning i mätvecka	Sjukpenning	Föräldrapenning	Tillfällig föräldrapenning
2003	219 000	336	137	57
2004	248 000	191	177	29
2006	203 000	186	62	21
2007	167 000	113	38	7
2008	108 000	74	39	6
2009	149 000	96	35	6
2010	102 000	75	18	7
2011	93 000	65	22	0
2012	103 204	93	49	47
2014	109 608	92	92	28
2015	77 275	78	31	25
2016	71 173	75	27	28

Uppskattning av felaktig utbetalning

Den felaktigt utbetalda ersättningen beräknas uppgå till ungefär 196 000 kronor för vecka 38 2016. För hela året 2016 uppskattas den uppgå till drygt 10 miljoner kronor (52 veckor * 196 000 kronor).

Felaktiga utbetalningar har även skett i begränsad omfattning när det gäller sjuk- och aktivitetsersättning (9 ärenden), aktivitetsstöd (5 ärenden) och graviditetspenning (1 ärende). Det gick ut ersättning från både a-kassa och Försäkringskassan i totalt 2 136 fall under vecka 38 2016. A-kassorna har utrett dessa och konstaterat att felaktig ersättning har betalats ut i 145 fall.

Orsaker till felaktig utbetalning

Felen beror i huvudsak på att ersättningstagarna inte har deklarerat förmånerna från Försäkringskassan på kassakorten.

Ökningen av antalet felaktiga ersättningar när det gäller föräldrapenning skulle kunna vara de problem som fanns i början med kontrollrutinen på grund av den förändring av föräldrapenningsystemet som Försäkringskassan driftsatte vid årsskiftet 2013/2014.

3.3 Informationsutbyte mellan a-kassorna och Pensionsmyndigheten

Informationsutbytet mellan a-kassorna och Pensionsmyndigheten har varit i drift sedan slutet av 2003, när det gäller inkomstpension. Försäkringskassan sköter det tekniska utbytet mellan a-kassorna och Pensionsmyndigheten.

Sedan december 2011 kan a-kassorna även få information om premiepension. Sedan maj 2012 har a-kassorna automatiserat frågorna om premiepension, på samma sätt som man gör med inkomstpension. Det kan förklara nedgången av felaktiga utbetalningar från 2011 till 2012 (från 91 till 23 fel), som redovisas i tabell 3.

Tabell 3. Antal felaktiga utbetalningar med ersättning från a-kassan i kombination med pension under mätveckan.

	Antal personer med arbetslöshetsersättning i mätvecka	Inkomstpension	Premiepension
2003	219 000	-	-
2004	248 000	59	-
2006	203 000	99	-
2007	167 000	89	-
2008	108 000	15	-
2009	149 000	51	-
2010	102 000	42	-
2011	93 000	51	91
2012	103 204	31	23
2014	109 608	10	12
2015	77 275	15	10
2016	71 173	42	23

Uppskattning av felaktig utbetalning

Den felaktigt utbetalda ersättningen beräknas uppgå till 17 000 kronor för vecka 38 2016. För hela året 2016 uppskattas den uppgå till ungefär 0,9 miljoner kronor (52 veckor * 17 000 kronor).

Det gick ut ersättning från både a-kassa och Pensionsmyndigheten i 545 fall under vecka 38 2016. A-kassorna har utrett dessa och konstaterat att felaktig ersättning har utgått i 65 fall.

Orsaker till felaktig utbetalning

Felen beror i huvudsak på att ersättningstagarna inte har meddelat a-kassan att de har börjat ta ut pension.

4. Sammanfattande bedömning

- Det elektroniska informationsutbytet mellan a-kassorna, Försäkringskassan, CSN och Pensionsmyndigheten fungerar som det är tänkt. Antalet träffar ligger nu på en stabil låg nivå, efter en kraftig minskning i början av 2000-talet.
- De felaktiga utbetalningarna som upptäcks i samband med den här undersökningen (15,6 miljoner kronor under 2016), utgör ungefär 0,12 procent av totalt utbetald ersättning från a-kassorna.
- I framtiden kommer a-kassornas handläggningssystem att integreras med Försäkringskassans system LEFI, för att öka kvaliteten och tillgodose det ökade informationsbehovet.
- I ett fåtal ärenden har a-kassan kostaterat att det utgått felaktig ersättning och vidtagit åtgärder redan innan de fått stickprovsunderlaget.

Melker Ödebrink
Kanslichef